

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13, Telefon 2440 in 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni škatelnica št. 11.409

„JUTRA“

Perfektuacija japonske zmage

PO PRIZNANJU »NEODVISNE« MANDŽURIJE.

Prav v času, ko je evropska diplomacija do vrata zaposlena s problemom nemške politične enakopravnosti, razorožitve, Podonavja itd. in ko se pripravljajo skupaj z Ameriko na veliko borbo proti svetovni gospodarski krizi, se je na skrajnem vzhodu ogromne Azije zaključila velika tragedija Mandžurije. Japonska je priznala vlado, katero ji je sama vsilila z oboroženo močjo in sklenila z njo dalekosežno politično, vojaško in gospodarsko pogodbo, ki ji daje še večje prednosti kakor znani sporazumi Italiji v Abisniji. Mandžurija, na vidno novo samostojna država, je postala dejansko japonska kolonija. In vse to se je zgodilo prav v trenutku, ko je preiskovalna komisija Društva narodov pod vodstvom Angleža Lyttona dovršila svoj referat za jesensko zasedanje. Japonski se je mudilo, hotela je postaviti Kitajsko, Društvo narodov in sploh ves svet pred dovršeno dejstvo. Akt je sedaj tu, nova »neodvisna« mandžurska država je ustanovljena in priznana po edini močni azijski velesili.

Lyttonovo poročilo je postalo tako brezpredmetno. Društvo narodov o njem sicer lahko še razpravlja in tudi sklene, da se mora vzpostaviti na Daljnem vzhodu status quo ante, a vsi taki in podobni sklepi bodo ostali le kosi papirja, ki jih niti japonska niti mandžurska vezalska vlada ne bosta upoštevali. Kdor bi hotel položaj spremeniti, bi moral z vojsko vkorakati v Mandžurijo in vreči iz nje Japonce. Pujla in njegove ministre. Vsek politični otrok pa ve, da Društvo narodov za tako eksekutivno akcijo nimajo prav nobenih sredstev in da ne tako daleč ne bo vpletala v zadevo nobena velesila na svetu, niti ne Amerika, ki je na stvari med vsem najboljši zainteresirana. Nova Mandžurija pod japonsko nadoblastjo je torej dejstvo, s katerim moramo nespremenljivo računati. Prav gotovo pa je tudi že danes, da si bo Društvo narodov temeljito premislilo, zahtevati od Japonske umik in preklic priznanja in pakta. Zavedajoč se, da bi vsak energičen sklep postal samo sklep in bi potem trpel le ugled te že nevske institucije, bo skoraj gotovo priznalo dovršeno dejstvo. Tako bo dokončno izigrana stvar Kitajske, ki je stavila na Ženevo vse kocke in potrpežljivo čakala s svojo pravico na pravico, kakor Cankarjev hlapec Jernej na svojo. Mandžurija, velika in plodovita Mandžurija je nehala biti kitajska pokrajina. In Japonska je stopila na azijski kontinent tako široko, da je nobena sila — vsaj sedaj — ne more več pregnati. Za Korejo, ki je postala njena provinca, pr-

va azijska kolonija, je tedaj prišla na vrsto neprimerno ogromnejša Mandžurija z vzhodnim delom Mongolije. Na starodavnem kitajskem zidu, v neposredni bližini prejšnjega kitajskega glavnega mesta Pekinga, stoji japonska straža! Na vzhodu in severu pa patrolirajo japonski odredi vzdolž ruske meje na daljavo več tisoč kilometrov. S tem je ves vzhodni del Azije, ves Daljni vzhod dobil docela novo lice: prejšnje stanje je porušeno, odstranjena je predominanca Rusije in Kitajske. Najmočnejša sila je Japonska s svojo, sebi podrejeno »neodvisno« Mandžurijo! Sen najekstremnejših niponskih imperialistov je uresničen, ogromni japonski imperij je ustvarjen. Se pa bo niponska požrešnost s tem zadovoljila? Malo verjetno bi bilo! Tako lahka zmaga dela še večji apetit, in prav mogoče je, da bo »osamosvojitvi« Mandžurije ob prvi ugodnejši priliki sledila formalna aneksija. Potem bo pot odprta še dalje naokoli. Ustanovile se bodo lahko še nove »neodvisne« države.

Svetovna diplomacija je dobila strašen udarec pod nos in ga bo morala mirno in molče prenesti, ker bi sicer rizikovala — novo svetovno vojno! Najhujši moralni poraz pa je to za Društvo narodov. Ob mandžurskem problemu se je jasno izkazalo, da je v velikih odločitvah brez vsake dejanske moči. V predvojnih časih bi tak poraz zrušil tudi najmočnejšo stavbo, v povojnih pa je svet postal manj tenkovesten in prenese tudi take zausnice. Prav v tem pa se kaže, kako rahlo je vse in s kako strašnimi žrtvami se — vzdržuje svetovni mir. Toda: ali je tak mir res kaj vreden? Ni le odganjanje tistega, kar mora prej ali slej neizbežno priti? In to bo zmaga japonskega imperializma morda samo še pospešila! Rumena nevarnost, ki so jo Nemci nekoč pretiravali, stopa sedaj zares na pozornico sveta, kajti silna Japonska s Korejo in Mandžurijo s preko 100 milijoni prebivalcev, z najmodernejšim orožjem in militarističnim duhom od dojenčka do starčka je sila, ki utegne danes ali jutri zmleti vse, kar ji je na poti: Kitajsko, Indijo, Rusijo, Avstralijo, Ameriko... Morda je ta pogled usmerjen predalet v bodočnost, a brez podlage vsekakor ni in nihče ne more vedeti, kako se bodo dogodki še razvijali. Gotovo pa je eno: Japonska je dosegla svoj cilj s pomočjo evropske razprle, ki misli samo na danes in na male stvari, izpušča pa pri tem iz rok velike — oblast bele rase nad svetom. In Italijani in Nemci nosijo za to največ odgovornost!

Razprava proti dr. Jovanoviću

RAZPRAVA SE JE PRIČELA DAVI IN SE NADALJUJE. — ČITANJE OBTOŽNICE IN SPISOV. — IMENI SOOBTOŽENIH.

BEOGRAD, 19. septembra. (Centralni presbiri). Pred sodiščem za zaščito države se je pričela danes glavna razprava proti vsučiliškemu profesorju dr. Dragoljubu Jovanoviću in soobtožencem. Razpravi predseduje dr. R. Janković, obtožnico zastopa dr. Sadrov, obtožence pa zagovarja več odvetnikov, med njimi dva iz Slovenije.

Dr. Jovanović je obtožen, da je od leta 1931. sestavljal političen elaborat, namenjen pripravi razpoloženja za spremembe sedanega pravnega in političnega stanja v državi. Nadalje je obtožen, da je sestavljal letake, jih izdajal in razširjal ter z njimi pozival prebivalstvo, naj odreče pokorščino oblastem in s tem širi defetistično propagando. Napovedoval je gospodarski zlom države in izrabljaj vsebino brošure v ta namen, da bi pridobil svoje pristaše za nasilen nastop proti oblasti. Nadalje se obtožuje

avtorstva neke brošure, v kateri se napada sedanji red v državi in se zagovarja federalizem. Mimo tega je imel dr. Jovanović 2. maja v Kragujevcu ilegalno zborovanje, na katerem je napadal obstoječe politično in socialno stanje in se zavzemal za federalizem, torej prepričeval poslušalce, da mora priti v državi do sprememb režima.

Soobtoženi so: dijak Jaša Davičo, zasebni uradnik Miodrag Miletić, poštni uradnik Demeter Denis, zasebni uradnik Peter Popović, koncipient Stanko Trifunović, zasebni uradnik Bora Lukić, ravnatelj državne kontrolne postaje na Topčideru dr. Dragotin Cosić, novinar Vasa Srzentić, zdravnik dr. Sima Milošević, zasebna uradnica Nada Beličeva in igralka Ljubica Kovačevićeva. Čitanje obtožnice je trajalo do 11. dopoldne, nato pa so se pričeli čitati razni drugi obtožilni spisi.

Nota angleške vlade Franciji

ANGLIJA HOČE OSTATI NEUTRALNA. — KONFERENCA EVROPSKIH VELESIL. — STALIŠČE HERRIOTA IN FRANCIJE.

PARIZ, 19. septembra. Po vesteh lista »Echo de Paris« je angleški pariški poslanik lord Tyrell izročil predsedniku francoske vlade noto angleške vlade, v kateri zastopa Anglija v francosko-nemškem sporu nekako nevtralnost stališče, ker se noče vmešavati v to kočljivo vprašanje. Anglija meni, da se ta nesporazum lahko uspešno reši le s tem, da Francija onemogoči nadaljno militarizacijo in oboroževanje Nemčije s svojo postopno in vidno razorožitvijo, ker le tako bo mogoče priti v doglednem času do toliko zahtevane in premlevane enakopravnosti.

Dalje se naglašja v noti potreba čim prejšnje skupne konference Francije, Anglije, Nemčije in Italije, na ka-

teri bi se naj razpravljalo o garancijah, na podlagi katerih bi mogla Nemčija zopet zavzeti svoje mesto v delu razorožitvene konference.

»Matin« pa izjavlja, da Herriot nikakor ne bo opustil krepke obrambe svoje domovine v trenutku, ko se v Nemčiji z vsjo naglico in v največjem obsegu izvaja militarizacija. V sredo bo v Ženevi predsednik Herriot pred svetom Društva narodov in pred zastopstvi odgovornih vlad poročal o obsegu in nevarnosti nemškega tajnega oboroževanja. Verjetno je, da bo Anglija zahtevala odgoditev seje, ker bi se tako rada izognila eventualnemu konfliktu med prizadetimi državami.

Slavnosti na Mačkovem kamnu

BEOGRAD, 19. septembra. V spomin nesmrtnim herojem, ki so padli leta 1914. na Mačkovem kamnu, so bile včeraj v prisotnosti kraljevega zastopnika generala Ječmenića, patrijarha Varnave, vojne ministra generala Stojanovića, predsednika narodne skupščine dr. Kumanudića, mnogoštevilnih senatorjev, poslancev, generalov in drugih odličnikov ter tisočglavega ljudstva velike spominske svečanosti v Krupnju. Po svečani službi božji je bila odkrita velika spominska plošča in je imel krasen spominski govor patrijarh Varnava. Cerkvica, v kateri je vzdana spominska plošča, je zgrajena iz granita in predstavlja dostojen spomenik 15.000 borcem, ki so položili v usodnih avgustovih dneh življenje v tem okolišču za blagor in svobodo domovine. Nato so se gostje odpeljali z avtomobilom na 7 km oddaljeni Mačkov kamen, kjer je bil odkrit spomenik padlim junakom.

Stalin bo odstopil

LONDON, 19. septembra. Potrjujejo se vesti, ki že dalje časa prihajajo iz Moskve o neizbežnih spremembah v vodstvu komunistične stranke in v zvezi s tem tudi v državni upravi. Včerajšnji listi trdijo v svojih poročilih iz Moskve, da bo podal Stalin v najkrajšem času ostavko na svoje mesto generalnega tajnika komunistič-

ne stranke. Sovjetskemu diktatorju je bilo ponudeno rektorsko mesto na nedavno odprtem azijskem vsučilišču v Moskvi. Kot Stalinovega naslednika imenujejo poučeni krogi Kaganovića, intimnega sodelavca sovjetskega vojnega komisarja Vorošilova. Trdi se, da stoji za Vorošilovim večina sedanje komunistične stranke. Značilno je, da Stalin, ki se je že pred dnevi vrnil z dopusta v Moskvo, še ni od svojega povratka do danes pristvoval sejam vlade.

Velik požar v Splitu

SPLIT, 19. septembra. Včeraj popoldne okrog 13. je izbruhnil požar v hiši trgovca Mata Čulića v Radovanovi ulici. V poslopiju je več trgovskih skladišč. Najprej se je ogenj pojavil v skladišču Birkovega pogrebnega podjetja, od tam pa se je razširil na dobro založeno skladišče Čulićeve špecerijske trgovine, kjer je našel obilo lahko vnetljivih in močno gorljivih snovi. Kmalu je bilo vse poslopije v ognju. Zaradi pomanjkanja vode so imeli gasilci zelo težko delo. Zavarovan je bil le del uničenega blaga. Škoda se ceni nad 2.000.000 Din. Kako je ogenj nastal, še ni ugotovljeno.

NA NAJVIŠJEM VRHU PERUJA.

BERLIN, 19. septembra. Nemška andski vrh v republiki Peru. 6763 m andski vrh v republiki Peru. 6763 m visoki Huascarau. Doslej se to ni posrečilo še nobenemu človeku.

Snovanje nemške desničarske fronte

VOLILNA BORBA V ZNAMENJU ZUNANJE POLITIKE. — ZA ZDRUŽITEV VSEH DESNIČARJEV PROTI LEVIČARJEM.

BERLIN, 19. septembra. Nove volitve v nemški državni zbor so bile razpisane in bodo 6. novembra po dosežanem sistemu. Čim je bilo to objavljeno, se je pričela tudi že volilna borba in najznačilnejše je pri njej, da se skuša usmeriti docela po namerah zunanje politike. Povod za to je dala znana nota za enakopravnost Nemčije pri oboroževanju in odklopitev Francije. Zlasti so desničarske kroge razburile Herriotove besede na seji zunanje odbora francoskega parlamenta. Nemške zahteve je zavrnili s končnim vzklikom: »Ne, nikdar, nemogoče!« Nemški tisk se zgraja tudi nad Herriotovo grožnjo, da bo

treba poslati v Nemčijo novo komisijo, ki naj ugotovi stanje nemškega oboroževanja.

Glavno borbo za osnovanje desničarskega bloka proti levičarjem, socialnim demokratom in komunistom, vodi »Deutsche Allgemeine Zeitung«, ki naglašja v svojem uvodniku, da se mora za boj proti Franciji osnovati tudi politična fronta, ki naj združi vse, ki so za nemško suverenost in svobodo. Herriotova grožnja mora postati signal za novo grupacijo vse volilne borbe, ker tu gre za najtežjo odločitev usode Nemčije po versajskem miru.

Dnevne vesti

Veličasten zaključek Tyrševih proslav v Mariboru

ZVEZDNI ŠTAFETNI TEK MARIBORSKE SOKOLSKÉ ŽUPE.

Kot zaključek jubilejnih sokolskih proslav 100letnice rojstva velikega ustanovitelja Sokolstva je organizirala Mariborska sokolska župa včeraj dopoldne zvezdni štafetni tek Sokolov z najoddaljenejših točk svojega območja. Cilj vseh štirih štafet je bilo otroško igrišče v novem mariborskem parku, kjer se je zbralo že mnogo pred napovedano uro mnogoštevilno sokolsko članstvo in Sokolstvu naklonjeno občinstvo. Ob 10. se je formirala izpred Narodnega doma po Tattenbachovi ulici, Glavnem trgu in Gosposki ulici z vojaško godbo na čelu velika povorka na slavnostni prostor, kjer so pričakovali tekmovalce že tudi predstavniki tukajšnjih javnih uradov in ustanov, med njimi okrajni glavar g. dr. Pavic, predsednik okrožnega sodišča g. dr. Žihor, mestni župan g. dr. Lipold, novi predstojnik mestne policije g. dr. Hacin, starosta ptujskega Sokola dr. Šalamun in drugi.

V zvezdnem štafetnem teku so tekmovali sokolske štafete iz Šalove, Črne, Središča in Zreč, ki so dosepele na cilj v naslednjem vrstnem redu:

1. štafeta iz Šalove na 105 km dolgi progi s 310 tekači v 4.52 urah.
2. štafeta iz Črne na 106 km dolgi progi s 196 tekači v 5.09.
3. štafeta iz Središča na 61 km dolgi progi s 122 tekači v 3 urah in
4. štafeta iz Zreč na 42 km dolgi progi s 107 tekači v 2.08.

Po dospelju vseh štirih štafet, ki so jih navzoči navdušeno pozdravljali, je nagovoril zbrano Sokolstvo in ostalo občinstvo župni starosta br. dr. Gorišek, ki se je v izbranih besedah spominjal

velikega Tyrševega dela in njegovega trajnega pomena za Sokolstvo in vse Slovanstvo sploh ter naglasil, da je včeraj tudi sokolska mati Praga, odeta v slavnostno obleko, na najsvečanejši in najdostojnejši način proslavila 100letnico rojstva dr. Tyrša. Z njo je v istem ognju in nerazrušljivi solidarnosti slavilo jubilej rojstva svojega nesmrtnega ustanovitelja tudi vse ostalo slovensko Sokolstvo. Svoj govor je dr. Gorišek zaključil z vzklikom Nj. Vel. kralju Aleksandru, godba pa je med navdušenimi ovacijami vseh navzočih zaigrala državno himno. Posebno pohvalo je izrekel starosta še vrlu tehničnemu odбору, ki je tako vzorno organiziral sokolski štafetni tek.

Za njim je spregovoril mestni župan br. dr. Lipold, ki je povdaril, da se tudi mariborska mestna občina in z njo ves nacionalni Maribor pridružuje sokolski proslavi spominske obletnice. Da tudi Maribor dostojno počasti spomin dr. Tyrša, bo prekrščen zgornji del Gosposke ulice nad Slovensko ulico v Tyrševo ulico, v mestnem parku pa bo postavila občina na mestu, kjer je bila včerajšnja proslava, v bližnji bodočnosti lep Tyršev spomenik. Ko je še naštel velike zasluge dr. Tyrša, je končal svoj govor s trikratnimi »Slava« klici prvemu Sokolu.

Nato se je za vojaško godbo razvrstilo sokolsko članstvo z naraščanjem, oddelek gojencev tukajšnje inženjerske podčastniške šole in četa 45. pehotnega polka, nakar se je povorka vrnila skozi mesto pred Narodni dom, kjer se je razšla.

Naši planinci pri Senjorjevem domu

OBČNI ZBOR STAVBNE ZADRUGE »RIBNIŠKA KOČA«.

Ob najkрасnejšem jesenskem vremenu so se preteklo nedeljo zbrali naši planinci v Senjorjevem domu pri Ribniškem jezeru, kamor je bil sklican redni letni občni zbor stavbne zadruge »Ribniška koč«. Občnemu zboru je predsedoval agilen predsednik zadruge g. inž. Šlajmer, udeležil pa se je zborovanja med drugimi tudi predsednik mariborske podružnice SPD g. svetnik dr. Senjor. Iz poročil zadružnih funkcionarjev je bilo razvidno, da dela pri Senjorjevem domu v zadnjem času hitro napredujejo. Uspeh letošnjega leta je zelo zadovoljiv. Na zunaj je dom dobil lično sliko in sedaj se vedno bolj spopolnjuje notranja ureditev. Dom je dobil že v vseh svojih delih vodovod in moderna stranišča. Ko bo popolnoma dograjen, se bo mislilo tudi na kopališče, vrt, igrišče in seveda na lastno ekonomijo. Zadruga šteje 160 članov, ki so podpisali 2150 deležev. Tekom občnega zbora se je predsednik inž. Šlajmer v toplih besedah zahvalil velikim podpornikom stavbe, v prvi vrsti banovini, Tujsko-prometni zvezi in podružnici Maribor SPD ter njenemu zasluznemu načelniku g. svetniku dr. Senjorju, ki ima brez dvoma največje zasluge za to našo novo impozantno planinsko postojanko. Na predlog g. dr. Šnuderla se je spomnil občni zbor tudi nesebičnega in požrtvovalnega delovanja gradbenega podjetja inž. arh. Jelenec & inž. Šlajmer ter g. inž. Rungaldierja.

Pri volitvah je bilo izvoljeno sledeče načelstvo: predsednik inž. Šlajmer, podpredsednik inž. arh. Jelenec in Kravos, blagajnik magistratni svetnik Šnuderl, namestnik Soršak, tajnik Gajšek, odborniki dr. Sekula, dr. Senjor, Koritzky (Šošani), Ule (Mežica), Polak, Forneci (Ribnica), Zapečnik (Brezno), Iršič (Mislinje), dr. Jehart, Majer, dr. Vebler in Strašnik. Člani nadzorstva: predsednik dr. Šnuderl, podpredsednik tovarnar Hutter, dr. Lašič, inž. Lenarčič, Podlisnik (Ribnica) in Zoržut.

Večer poprej je bila odborova seja mariborske podružnice SPD, in sicer v znamenju delovnega jubileja požrtvovalnega odbornika in načelnika markacijskega oddelka g. Škofiča. Po prisrč-

nih besedah gg. predsednika dr. Senjorja, dr. Šnuderla in dr. Lašiča je prejel g. Škofič od mariborske podružnice SPD lepo spominsko darilo v znak priznanja nesebičnega in neumornega delovanja v prid naše domače turisticke.

Našim planincem, ki so se topot zopet v večjem številu zbrali pri Senjorjevem domu, je Bog naklonil najlepše septembarsko vreme. Po krasni in mirni mesečni noči so dobili dan, ki bo gotovo ostal vsem v najboljšem spominu. Noben veter ni motil prijetnega miru na Ribniškem sedlu. Ves dan je solnce pošiljalo svoje tople žarke na prelepo jesensko naravo in zrak je bil čist kot ribje oko. Planincem se je nudil razgled kot malokdaj.

Jubilej uglednega obrtnika

Preteklo soboto zvečer je mariborsko Slovensko obrtno društvo priredilo v mali dvorani Narodnega doma družabni večer tovarišu Franju Burešu, ki je pred kratkim obhaja petdesetletnico. Družabnega večera se je udeležilo precejšnje število mariborskih obrtnikov, navzoč pa je bil tudi mestni župan g. dr. Lipold. Jubilanta g. Bureša in njegovo zakonsko družico je pozdravil predsednik Slovenskega obrtnega društva g. Novak. Po nagovoru je izročil jublantu krasen album s pečati in podpisi vseh mariborskih obrtnih društev in ustanov, katerih član je, s prošnjo, naj vzame to darilo v trajen spomin hvalečnosti in priznanja. Po predsednikovem nagovoru se je razvila med navzočimi prijetna zabava. Jublantu je čestital tudi župan g. dr. Lipold, ki je zaključil svoj nagovor in napitnico z željo, naj bo jubilar vzgled in vzpodbuda mariborskim obrtnikom.

Akcija za gradnjo lesenih hišic. Podružnica združena jugoslovanskih železničarjev priredi v torek 20. t. m. ob 19. (7.) uri v mali dvorani Narodnega doma sestanek, na katerem bodo razpravljali o akciji za gradnjo lesenih hišic. Na sestanku bo poročal g. Tumpej o načrtih in proračunih za posamezne vrste lesenih hišic. Sestanka se lahko udeleže tudi ostali zainteresirani.

Grozovit uboj v Razvanju

Železničar Jakob Klemenčič žrtve alkoholiziranega moškega.

Naglo se je sinoči že v poznih urah raznesla vest o strašnem uboju po Razvanju in pretresla vso sosesko. Zopet je bil na delu alkohol, ki je spravil človeka ob razum, da je segel po sekiri in z njo pokončal človeško življenje ter obogatil našo kriminalno kroniko za nov žalosten primer.

V nekem vinočetu v Razvanju je popivala sinoči večja družba moških, med katerimi je bil tudi 40letni železničar Jakob Klemenčič. Ko je družbo okrog 8. ure zvečer že premagalo vino, se je jela pripraviti med seboj. Beseda je dala besedo in iz prerekanja se je izcimil najprej pretep in končno se je razvila med njo še prava bitka. Zahreščale so mize in klopi, zažvenketalo je steklo in v prvem luninem svitu so se zabiskali noži. Neki bojevitež je poiskal celo sekuro in se pomešal med divjaški pretep. Klemenčič, ki je sedel na svojem mestu, je spočetka mirno opazoval pretep, ko pa je zagledal nože in sekuro, je vstal, da bi se odstranil. V tem trenutku pa je že začutil silen udarec na vrat, se opotekel in zgrudil. Na vratu je zazevala globoka rana, iz katere je curkoma lila kri, ki je streznila divjaške pretepeče.

O strašnem krvavem dogodku so bili telefonično obveščeni mariborski reševalci, ki so pohiteli na kraj uboja ter nudili ranjencu prvo pomoč. Toda bilo je zaman. Rana je bila smrtna in je Klemenčič med prevozom v bolnišnico že umrl. Za storilec so se podali takoj tudi orožniki s Teznega in Studencev, vendar rezultat preiskave, ko to poročamo, še ni znan.

Zaključni izpiti na državni trgovski akademiji. Pod predsedstvom ravnatelja g. Dolenca so opravili zaključni izpit: Ida Čučkova, Vida Hvalenčeva, Andrej Jug, Josip Jug, Ljubomir Kavš, Mirko Štubelj, Josipina Vertičeva in Marjan Žigart. En kandidat je bil odklonjen za tri mesece, eden pa za vedno.

Z Mariborskega otoka. Ker je še vedno lepo in toplo vreme, bo kopališče nadalje odprto. Danes je znašala temperatura vode v velikem bazenu 20 stopinj, v srednjem in malem bazenu 23 stopinj, temperatura zraka pa 26 stopinj.

Jadrarno letalstvo. Jadralna letalska skupina v Mariboru ima v torek 29. t. m. ob 20. uri v prostorih Aerokluba, Grajska 1, izreden sestanek. Vsi oni, ki se zanimajo za jadrarno letalstvo, so vabljeni. Pomenili se bomo o gradnji novega jadrarnega letala, o delu čez zimo, o gradnji hangarja na Pohorju in drugo. Tov. Cijan bo predaval o tekmah na Wasserkuppe 1932.

Josip Daneš se vrača. Mariborsko občinstvo bo gotovo v veseljem pozdravilo vest, da se vrača med ansambl mariborskega gledališča priljubljeni slovenski komik in ljubljeneček gledaliških obiskovalcev g. Josip Daneš, ki je sedaj deloval dve sezoni v ljubljanski drami. G. Daneš, ki si je zlasti s svojim »Švejkom« pridobil izredno popularnost, bo za Maribor razveseljiva pridobitev.

Društvo jugoslov. akademikov ima svoj redni občni zbor jutri v torek, 27. t. m. ob 20. uri v društveni sobi v Narodnem domu. Akademiki, pridite vsi, zlasti novinci! — Predsednik.

Poskušen samomor pri Poljčanah. V preteklih 3 dneh sta sklenila v Poljčanah dva moška izvršiti samomor z obešenjem. Dočim se je namera prvemu obupanu posrečila, o čemur smo že poročali, so drugemu v zadnjem trenutku rešili življenje. V petek dopoldne je nenadoma zapustil svoje službeno mesto strojnik neke tovarne v okolici Josip K. in odšel proti bližnjemu gozdu. V tovarni so vedeli za njegovo namero in so poslali za njim dva delavca, ki ju je pa K. nagnal nazaj na delo. Delavca sta se navidezno res vrnila, ko jima je pa izginil izpred oči, sta se obrnila in mu sledila v gozd, kjer sta ga že našla na težko dostopnem hrastu kake 4 m od tal obešenega. Prerezala sta vrvi in ga skušala obuditi k življenju, kar se jima pa na videz ni posrečilo. Poklicani zdravnik, ki je bil kmalu na mestu, je pa obupanega K. z dolgotrajnim umetnim dihanjem vendarle priklical v življenje. K. je bil prepeljan domov in se bori s smrtjo. Vzrok obupnega dejanja je K. pojasnil v poslovnem pismu, ki so ga pa zaplenile oblasti.

Želodčne bolečine, pritisk v želodcu, gniloba v črevesu, žolčnat okus v ustih, slaba prebava, glavobol, težak jezik, blebda barva obraza, izginejo čisto po večkratni uporabi naravne »Franc Jožefove« grenčice s tem, da jo izpijemo kozarec, predno ležemo spat. Specialni zdravniki za bolezni v prebavilih izjavljajo, da je »Franc Jožefova« vodo toplo priporočati kot v te namene služee domače zdravilo. »Franc Jožefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Sijajen uspeh tombole »Slovenskega ženskega društva«. Večtisočglava množica sreče željnega občinstva je včeraj popoldne napolnila ves prostrani Trisvobode, precejšen del Jugoslovanskega trga in še sosednjo Aleksandrovo cesto ter z napeto pozornostjo s tablicami v rokah sledila poteku tombole agilnega »Slovenskega ženskega društva« v Mariboru, ki je tako zopet zbralo lep prispevek in korist »Počitniškega doma kraljice Marije« na Pohorju. Ko so bili porabni vsi mnogoštevilni in lepi manjši dobitki, je sledilo razburljivo in napeto tekovanje za visokovrednimi tombolami, ki jih je bilo 12. Tombole so dobili naslednji, kakor je razvidno, res potrebni srečneži: I. 3000 Din v gotovini šivilja Ivanka Dobičeva, II. originalen šivalni stroj železničarjeva žena Rozalija Dolškova, III. kuhinjsko opremo zasebnica Josipina Drozgova, IV. moško kolo zasebnica Erna Glojneričeva, V. kompletno smučarsko opremo kotlarski pomočnik Karel Faleš, VI. krasno namizno garnituro s čajnim servisom zidar Leopold Makarovič, VII. pleteno klubsko garnituro zasebnica Verona Krajčeva, VIII. kompletno kuhinjsko posodo delavec Rudolf Mlakar, IX. namizni prt s prtiči delavčeva žena Ana Rudlova, X. posteljno odejo z blazinami in posteljnino delavka Marija Benkovičeva, XI. kompletni lonec za vkuhanje konzerviranega sadja in XII. gramofon pa sta si delila dva državna uradnika.

Nesrečna nezakonska mati. Poročali smo že, da so preteklo soboto potegnili iz Drave pod Steinhrennerjevim vrhom ob Koroški cesti truplo neznane utopljene. Po poizvedbah mestne policije je sedaj ugotovljena identiteta nesrečnice. V njej so spoznali 21-letno služkinjo Frančiško Dovjakovo z Rakeka, zaposleno zadnje čase pri g. Milanu Zagorcu v Vrtni ulici. Dovjakova je pred petimi meseci povila nezakonsko dete. Kritičnega dne pa je rano zjutraj zapustila svojega otročiča in se poglala v Dravo. Kaj je pripravilo nezakonsko mater do obupa, ni znano. Nesrečnico so pokopali danes na pobjezkem pokopališču, osamljenega otročička se bodo pa morali usmiliti dobri ljudje.

Ne zametujte sreče, ki jo je tako težko doseči in se za njo zaman pehajo milijoni ljudi. Kupite, dokler so še na razpolago, srečke prvega razreda novega 25. kola državne razredne loterije v upravi »Jutra« in »Večernika« na Aleksandrovi cesti 13.

Nezgoda motociklista. Včeraj dopoldne je bil poklican na Koroško cesto na pomoč rešilni avtomobil, da bi prepeljal v bolnišnico 21letnega Alojzija Kane arja iz Vetrinjske ulice, ki je padel z motocikla in se poškodoval na obeh rokah. Ko pa so reševalci prispeli na označeno mesto, se je izkazalo, da so Kane arjeve poškodbe le lažjega značaja in so ga zato prepeljali v domačo oskrbo.

Od doma je izginil 52letni mizarjski pomočnik Franc Škof, rodom iz Trsta. Zadnji čas je stanoval pri Mariji Vogrinčevi na Koroški cesti 24. Poslovil se je že 14. t. m. in odšel neznano kam. Ker je bil že več dni pred odhodom potr in obupan, sumijo, da si je sam vzel življenje. Škof je srednje, precej močne postave, okroglega obraza, sivih las, nosi kapo in črne visoke čevlje. Kdor bi o njem kaj vedel, naj javi predstojništvu mestne policije.

Ne zamudite si ogledati trupo Brustlow v Veliki kavarni.

Pri prehlajenju, hripi, vnetju v vratu, oteklih mandljih, živčnih bolečinah, trganju v udih storite dobro, če poskrbite za vsakdanjo izpraznitje črevesa s tem, da popijete pol čaše naravne »Franz Josefove« grenčice. Po sodbah univerzitetnih klinik se odlikuje »Franz Josefova« voda radi sigurnega učinka pri prijetni uporabi. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Nemška akcija v obmejnem Št. Ilju

PREPOTENTNOST NEMŠKIH PRISELJENCEV. — NEMŠKA MANJŠINSKA SOLA. — GREHI SLOVENSKEGA ŽIVLJA.

V času, ko slišimo vsak dan o novih mukah in povečanem trpljenju našega krivavečnega ljudstva onstran severne in južnozahodne meje, je prav, če pogledamo življenje in nehanje nemške narodne manjšine v naši banovini, zlasti pa ob severni meji. Porast nemškega grebena v zadnjih trinajstih letih kaže visoko, rapidno dvigajočo se krivuljo navzgor. O prevratu so se naši Nemci in nemčurji z grozo zavedli za nje bridke resnice, da je germanski ponos iz izgubljeno svetovno vojno padel in so se z vso naglico in nepotrebnim strahom pripravljali za odhod v majhni avstrijski ostanek bivše močujoče monarhije. Vljudo so prosili, češar pač prej niso bili navajeni, za odkup zemlje. Pokrajinska uprava v Ljubljani je tudi res pripravljala potrebno akcijo za odkup nemških posestev, ki naj bi se tako zopet vrnila v prvotne, slovenske roke. Našlo pa se je tedaj pri nas nekaj dobrobrčnih ljudi, ki jim je bilo žal zasluženemu ponižanih potujočevalcev našega naroda in so se za nje zavzele z vsem navdušenjem in ljubeznijo. Sestavili so »ubogim Nemcem slovensko vlogo na pokrajinsko upravo v Ljubljani glede dovoljenja bivanja v naši državi in dodali toplo priporočilo, v katerem so naglašali, da so podali Nemci svečano izjavo, da bodo najlojalnejši državljani, ki se bodo skušali v čim krajšem času asimilirati in končno popolnoma preleviti v zavedne Slovence.

Pa si oglejmo njihovo lojalnost in toliko napovedovano in objubljano asimilacijo! V tukajšnji šoli so dobili svoj nemški razred, sezidali so si (Bog ve s čimavo pomočjo?) lastno protestantsko cerkev in dobili tudi lastnega protestantskega pastora, ki vodi odkrito borbo za udržitve in širjenje nemštva ob naši severni meji. Že preteklo leto se je na vse pretege trudil za dosego drugega nemškega razreda na tukajšnji osnovni šoli. Privajal je k vpisu v nemški razred otroke iz drugih, znatno oddaljenejših šolskih okrajev. Šolski upravitelj se je temu samolastnemu postopanju seveda uprl, kar je moral storiti že po svoji službeni dolžnosti. Pa se je pastor, ki ga ni rodila naša mati in ga redi naša zemlja šele nekaj let, razjezil in je šolskemu upravitelju oporčen zagrozil, da bo poskrbel, da bo zletel iz Št. Ilja. Isto grožnjo je izrekel tudi napram šolskemu svetu, češ, da bo že on dosegel njegov razpust. Pri tem je namigaval na posebno zaslonbo.

Te dni pa so se raznesle po Št. Ilju vesti, da je pastorevo prizadevanje za doseg drugega nemškega razreda uspešno in da se bodo smeli vpisovati tudi otroci iz drugih šolskih okolišev. Da se čim bolj izognejo vsakemu stiku in zblizanju z našim narodom tudi v gospodarskem pogledu, so odprli Nemci tudi lastno nemško gostilno. Neki Nemec je kupil od Slovence hišo in v njej odprl gostilno, za katero je dobil na ime svoje žene kljub splošnemu protestu brez vsakih težav koncesijo, čeprav ni za novo gostilno v našem kraju nobene krajeve potrebe in bi je občina najbrže tudi ne izrekla. Sicer so tukajšnji Nemci tihi in mirni, ostali pa so vendar to, kar so bili. Zato je njihovo tiho delovanje tem pomembnejše in nevarnejše. Pač bi se moglo od njih zahtevati, da bi se naučili našega jezika vsaj tedaj, če že pod pokojno Avstrijo za to niso čutili potrebe. Dejstvo je, da se niti niso naučili našega jezika, kar smemo v svoji silni skromnosti od njih z vso pravico zahtevati. Pozdravljajo se z našimi ljudmi nemško in tudi na slovenski pozdrav odgovarjajo nemško.

Ozrmo se pa nekoliko na razmere onstran državne meje, kjer je ostal velik del našega naroda, ki se upa spregovoriti slovensko besedo le še za zapahnjanimi durmi, dočim se mora v vsem javnem življenju posluževati nemščine. Že ob prevratu samem se je zgodilo, da je prejel neki naš človek na slovensko »Dobro jutro« od orožnika nemško pojasnilo, češ, da tamkaj več ne obstoja slovensko »Dobro jutro«. Pri tem je ostalo do danes. Pred dnevi je potožil neki Slovenec, ki si je kupil posestvo onstran Mure, da bi prav lepo izhajal, samo če bi ne bil Slovenec. Zaradi njegove narodnosti ga vse prezira in mu dela ovire pri slehernem njegovem koraku. Prodati bi moral in se preseliti k nam, ker pod obstoječimi po-

goji nikakor ne more vzdržati na sedanjem mestu. Naj ta majhen primer posluži za primerjavo položaja nemške manjšine pri nas in slovenske manjšine v Avstriji!

Velik del krivde za naše razmere leži na nas samih. Ob sleherni, potrebni ali nepotrebnii priliki se naši ljudje silijo in pitajo z nemščino, in to ne le napram tujcem, ki v resnici ne razumejo naše govornice, temveč celo Slovenci sami med seboj. Razumljivo je, da se vsak Nemec, ki zaide v tako družbo, čuti kakor doma. Naš človek onstran meje pa je s svojo materinščino le predmet posmehovanja in zaničevanja ter v uradnem očesu trmast izziivač. V našem kraju se je pred dnevi pripetilo v neki gostilni, da so naši slovenski ljudje pre-

pevali nemško. Ko se je neki narodno zaveden gost nad tem spodtaknil, je moral osramočen oditi. Neka »nežna« ženska je še zaklicala za njim: »Le idi, ti prekleta svinja!«

Ali ne bi bil že čas, da tudi sami že končno pokažemo, kdo in kaj smo. Naučimo se nacionalnega ponosa in zavesti od naših sosedov Nemcev! Nemce, ki prihajajo k nam po svojih opravkih izza državne meje, spoštujemo kot goste, med seboj pa odkrito pokažimo, da smo vredni sinovi svoje ponosne jugoslovanske domovine in svojega, nekdanjega teptanega naroda. V vseh javnih lokalih občujmo slovensko in energično zahtevamo tudi od drugih slovenskega občevarja. Zlasti je to nujna potreba v obmejnih krajih in mestih. Obdržati je tudi treba tesne medsebojne stike med Mariborom in obmejnimi podeželjem, kar izdatno pospešujejo prav razne kulturne in narodne prireditve.

Sokolstvo

Pomembno sokolsko slavlje v Št. Ilju

SIJAJNO USPELI NASTOP ŠENTILJSKEGA DRUŠTVA IN SOSEDNIH BRATSKIH ČET.

Kako globoko se je ukoreninilo Sokolstvo tudi na naši severni meji, je najlepši dokaz včerajšnja pomembna sokolska manifestacija v obmejnem Št. Ilju, kjer se je na prostornem zetišču pred šolo zbralo vse kar čuti narodno. Prostor za nastop je bil veš v državnih zastavah, lepo okrašen in zasluži za delo in poštvovalnost učitelj br. Lorber vse priznanje. Že pred nastopom se je jelo zbirati na zletišču domače in okoliško občinstvo. Ko pa je prispel popoldanski vlak iz Maribora, se je na kolidvoru formirala močna sokolska povorka in krenila proti Št. Ilju, zavila na zletišče, ki je bilo namah podobno mravljišču. Iz Maribora se je pripeljal prav častno število članstva Sokola Maribora III., častno pa so bila zastopana tudi sokolska društva Maribor-matica, Maribor I. in Maribor II. Med udeleženci smo opazili tudi okrajnega glavarja g. dr. Ipavca, funkcionarje sokolske župe, oba okrajna šolska nadzornika g. Tomažiča in Koropca ter druge odlične narodnjake in stare sokoške borce, ki so jih domačini pri vstopu na telovadni prostor viharo pozdravljali in nadvse prijazno sprejeli. Burno so bili pozdravljeni tudi mariborski pevci »Jadrana«, ki so se pripeljali s tovornim avtomobilom.

Pred nastopom so prikorakali na zletišče nastopajoči oddelki šentiljskega društva in sosednih društev. Zbrane Sokole in občinstvo je pozdravil starosta br. Silič. V kratkih, toda jedrnatih besedah je omenil boje, ki so jih morali prestati šentiljčani za naše osvobojenje. V imenu župne uprave pa je prinesel sokolske pozdrave prof. br. Struna. V daljšem, globoko zasnovanem govoru je obrazložil pomen Sokolstva in pozval Sokole, naj čuvajo našo severno mejo.

Točno ob napovedani uri se je pričel nastop. Prva sta prikorakala moška deca šentiljskega društva in mladinski sokolski tamburaški zbor pod vodstvom svojega učitelja, madvse marljivega društvenega načelnika br. Šeška. Navzoče občinstvo in zbrani Sokoli so mlade in krepke sokoške navdušeno pozdravili. Ob spremljevanju tamburaškega zbora je moška deca tako lepo izvajala proste vaje, da so jih navzoči kar občudovali in niso štedili s priznanjem in ploskanjem. Nič manj navdušeno ni zbrano občinstvo pozdravljalo tudi ljubkih deklic, ki so z venci v rokah prikorakale na telovadišče pod vodstvom vaditeljice, učiteljice s. Hitičeve. Z nežnim in efektinim izvajanjem prostih vaj po zvokih mladinskega sokolskega zbora so si osvojile srca vseh navzočih. Nič ne pretiravamo, če trdimo, da tako lepega nastopa moške in ženske dece nismo videli letos na nobenem nastopu. Načelniku bratu Šešku, ki je vaje sestavil, sam priredil glasbo in naučil mladinski sokolski tamburaški zbor ter vaditeljici s. Hitičevi ponovno vse priznanje! Nato so nastopili jarenski Sokoli in Sokolice s prostimi vajami. Izvajali so jih sigurno in skladno. Če upoštevamo, da so to sami kmečki fantje, moremo jarenskimi Sokolom samo čestitati. Na bradlji je nastopila vrsta domačega društva. Sledil je nastop

dvanajstoričnega Maribora III. pod vodstvom načelnika br. Majhna. Izvajanje je bilo lepo, izgubila pa je brez godbe pravi efekt. Po nastopu dvanajstoričnega, ki je burno aklamirano odkorakala s prostora, so nastopili šentiljski člani s praškimi prostimi vajami in jih izvajali lepo in skladno. Tekmovalne igre moške dece v skokih preko ovir so zelo ugalale. S to točko je uskočil v spored br. Lavrenčič in tako pokazal, kaj zmoredca, ne da bi se vadila za nastop. Nato so nastopili jarenski člani s prostimi vajami. Njim je sledil nastop šentiljskega moškega naraščaja s prostimi vajami.

Sport

Tekmovanje za pokal LNP

RAZBURLJIV POTEK.

ISSK Maribor:SK Železničar 2:1 (2:0).

Na igrišču SK Rapida se je včeraj popoldne odigrala repriza že v jeseni lanskega leta odigrane tekme za pokal LNP, ki pa ga do danes še nihče ni videl, in sicer med starima rivalima »Mariborom« in »Železničarjem«. Kakor znano, se je prva tekma končala z zmago ISSK Maribora v razmerju 7:1. Na protest Železničarjev pa je LNP tekmo razveljavil, češ, da ni bila odigrana regularno.

Obisk je bil slab in namen tekme gotovo ni bil dosežen. Odločitev MMO, ki je tekmo odredil na oddaljenem igrišču SK Rapida, kjer je obisk vedno manjši, se je občutno maščevala.

Moštvi sta nastopili v naslednjih postavah:

Maribor: Koren I, Koren II, Savo, Kot, Bertonec I, Kukanja, Jež, Miro, Kirbiš, Dušan, Bergant.

Železničar: Pišof Wagner, Konrad, Glavič, Frangeš, Ronjak, Pezdikeč, Golinar, Paulin, Konrad, Jenko.

Kakor je iz postave razvidno, je »Maribor« postavil kombinirano moštvo, brez uspešnih strelcev iz ligaškega tekovanja; Železničarji pa so nastopili brez desnega krila Bačnika. Po postavah sodeč se je pričakovala zmaga Železničarja, vendar je bila enajstorična »Maribora« še vedno dovolj močna, da je v polju prevladovala, in to še po izključitvi Bertonecja v 31. minuti prvega polčasa. Zmaga belo-črnih je z ozirom na premoč v polju upravičena. Moštvo »Maribora« je podalo homogenejšo celoto. Obramba se je razgibala zlasti v drugem polčasu in je v tem delu igre tudi Koren II pokazal nekdanje vrline. Zeo dober je bil njegov brat v голу, ki je med drugim tudi branil dve 11 m. Krilci so bili v drugem polčasu odlični, dočim napadalna vrsta ni bila tako na višku. Premajhna odločnost za končni strel je preprečila boljši rezultat. Moštvo se je po večini odlikovalo z dobro tehnično podlago, s koristnim startom, dobro igro z glavo in s še precejšnjim razumevanjem za primerno plasiranje; pokrivanje je bilo slabo. Belo-črni pa bi svetovali, da v bodoče opuste vedno bolj se uveljavljajoči revanž!!

ODOL-zobnapasta temeljito očisti zobe, ne da bi škodila zobni sklenini. Posebno za kadičce je redno negovanje zob z ODOL-zobno pasto potrebno.

Izvajanje je bilo odlično, sigurno in nadvse skladno. Naj bi si izvajanje prostih vaj šentiljskega naraščaja vzeli za vzgled vaditelji drugih društev! Na drogu so nastopili šentiljčani in Maribor III. Maribor III. bi priporočali, da pred nastopom vadi in da ne nastopi nepripravljen! Po orodni telovadbi je nastopila sokoška četa s Sladkega vrha pod vodstvom šolskega upravitelja br. Jakopca. Vrle fante Sokole s Sladkega vrha je občinstvo živahno pozdravilo in nagradilo s ploskanjem za strumno izvajanje prostih vaj. Nastop so zaključili šentiljski člani s prostimi vajami s palicami. Pri njih se je opazila pripravljenost in odločnost. Efekt z nastopom je bil popolnoma dosežen.

Po nastopu se je razvila lepa sokolska veselica. Igrala je domača godba na pihala, pevski zbor »Jadrana« iz Maribora pa je prepeval narodne pesmi, ki so odmevale še preko meje. Šentiljskim Sokolom iz srca čestitamo k tako sijajno uspelemu javnemu nastopu in jim kliče: mo: Na svidenje prihodnje leto in sokolski Zdravo!

Moštvo Železničarja — se išče. Že v spomladanskih tekmah ni hotelo funkcionirati v napadu, in še vedno se za ta del ne najde posrečena solucija. V včerajšnji igri se je napad pokazal z najslabše strani. Edina aktivna moč v napadu je bil Paulin, ne da bi mogel, razen malo večje živahnosti, prispevati k boljšemu delovanju te vrste. Poedinci ne znajo stopati; kombinatorno so bili skoro vsi pod kritiko, uporabljenih žog, kot jih je ta napad dobil od ozadja, bi bil katerikoli drug napad sigurno izbil večji dobiček. V toliko gre zasluga za neuspeh moštva izključno na rovaš mizerne igre napadalne vrste. Krilci tudi niso mogli zadovoljiti. Poznalo se je, da že dalj časa niso igrali težjih tekem. Ožja obramba je za malenkost popustila od nekdanje sigurnosti. Pišof je par žog odlično lovil, to je pa tudi bilo vse.

Lepota igre je močno trpela radi nepotrebne ostroti in se je maloštevilno občinstvo oddahnilo, ko je sodnik odzvil konec. Sport naj vendar ostane sport! Igralci, ki nočejo imeti obzira do zdravja svojih sportnih tovarišev, ne spadajo na sportni prostor! Krivda leži tudi na sodniku g. Skalarju, ki ni znal preprečiti sirove igre. Razen tega je bil jako nesiguren, in je prečesto napačno sodil, tako da so njegove odločitve neprijetno vplivale na itak razburljivo razpoloženje igralcev.

V predtekmi je kombinirano moštvo SK Svobode zmagalo nad rezervo SK Železničarja s 4:3 (4:0).

Tenis

ISSK Maribor:SK Čakovec 9:5.

Na igriščih ISSK Maribora je bil včeraj teniški dvomatch med »Mariborom« in SK Čakovcem. Zopet je zmagal ISSK Maribor in ponovno dokazal, da ne prednjači samo v nogometu, temveč ima tudi trenutno najboljšo slovensko teniško moštvo v Sloveniji. Pri včerajšnjem srečanju je »Maribor« pritegnil tudi nekatere slabše moči. Kljub temu je odločil dvoboj z 9:5 v svojo korist.

Posamezni rezultati so bili naslednji: Gospodje posamezno: Gasparin (M):

Pierre Loti:

Lotijeva ženitev

Roman

2

V.

Rarahu je bila malo bitje, ki ni slišilo nobenemu drugemu, da si je bila verna podoba maorskega plemena, ki naseljuje polinezijska otočja in je ena najstarejših človeških ras na svetu, ki ji nihče ne ve izvora.

Rarahu je imela velike črne oči, polne eksotične mehko, mile blagosti, kakršne imajo mlade mačke, kadar jih božate; njene trepalnice so bile tako dolge, tako črne, da so izgledale, ko da bi bile iz oskrbljenega perja. Nos je imela kratak in tenak, kakor Arabka; usta, malo debelejša, malo večja ko klasična, so imela globoke kote, divno zarezane. Kadar se je nasmehnila, so se videli njeni široki zobje, beli ko iz porcelana, a hrapavi, kakor da jih leta še niso uglasila in so ostali taki, kakršni so bili v rani mladosti. Njeni lasje, prepojeni s sandalom, so bili dolgi, razpuščeni, malo ostrji in so v težkih pramenih padali na njena obla ramena. Plast rje, bolj temne barve, podobne barvi starih etrurskih terakot, je pokrivala vse njeno telo od vrha čela do konca nog. Rarahu je bila male postave, krasno in pravilno raščena; grudi so ji bile polne in gladke, a roke antično dovršene.

Okoli členkov na nogi je imela blede, modre tetovirane proge, ki so predstavljale kače; na spodnji ustnici so ji bile vrezane tri modre poprečne črte, skoraj neopazljive, kakor pri ženskah na Marikiškem otočju, dočim je imela na čelu bolj blede proge, slične diadem. Kar je najbolj dokazovalo njeno maorsko poreklo, so pa bile njene skupaj stoječe oči, postavljene prav pod čelo, kakor pri vseh Maorih. Kadar se je veselo smejala, je bil njen poredni otroški obraz podoben obrazu mlade opice, ko pa je bila resna ali žalostna, je izžarevala ono nekaj, kar se dá povedati samo z dvema besedama: polinezijski čar.

VI.

Onega dne, ko sem prvič stopil na tahitska tla, se je dvor kraljice Pomare pripravljala na polsvečani sprejem. Angleški admiral »Rendirja« je šel na obisk k vladarici, svoji stari znanci, in jaz sem ga spremljal v slavnostnem kroju.

Skozi gosto zelenje so prodirali žarki vročega solnca; vse je bilo mirno in pušto po senčnih dvoredih, ki tvorijo Papet, mesto kraljice. Hišice z verandami, raztresene po vrtovih, pod velikim drevjem, pod tropskim rastlinstvom — so bile ko njihovi gospodarji vse zatopljene v slastno sanjavo, ki prevzema človeka, ko se opoldne odpočiva. Okoli kraljičinega dvorca je bilo prav tako pušto, prav tako mirno...

Eden kraljičinih sinov, pravi orjak ožganega obraza, ki nama je v fraku pri-

šel naproti, naju je odvedel v dvorano s spuščeni zavese, kjer je molče in nepremično sedelo dvanajst žensk...

Na sredini dvorane sta bila drug poleg drugega postavljena dva naslanjača. Pomare, ki je sedela na enem, je velela admiralu sesti na drugega in tolmač je pričel prevajati besede obeh starih znancev. Ta ženska, čije ime je bilo nekoč upleteno v eksotične sanje mojega detinstva, je imela na sebi dolgo tesno haljo iz rorate svile, bila pa je že stara, bakrene barve in z zapovedujočim in sirovim izrazom v obrazu. Na njenih obledelih in neepih licah, licah ostarele ženske, so se pa kljub temu še poznali sledovi nekdanje dražesti in čara prošle mladosti, o katerem so nam prejšnji mornarji ohranili veliko originalnih sporočil.

V onem somraku zaprte sobane, v oni mrtvi tišini tropičnega dneva, so bile ženske njenega spremstva čudno dražestne. Vse so bile lepe, tahitsko lepe: oči črnih, polnih mehkega sijaja, kože pa zagorele, kakor španske ciganke! — Njihovi razpleteni lasje so bili okrašeni z naravnim cvetjem, a halje iz lahkega blaga brez rokavov so jim padale po telesih v dolgih gubah.

In nehote so se moji pogledi ustavili posebno na kneginji Ariteji: Ariteji ljubkega lica, resnega, zamišljenega, obkroženega z belimi bengalskimi cveticami, vpletenimi v njene črne lase...

VII.

Po prvem pozdravu je dejal admiral kraljici:

»To je Harry Grant in predstavljam ga Vašemu Veličanstvu. Brat je Georgea Granta, mornariškega častnika, ki je živel štiri leta v vaši lepi deželi.«

Čim je tolmač prevedel te besede, mi je kraljica Pomare takoj ponudila roko, njena stara lica je ožarela ljubeznjivimi smehljaji, ki ni bil prav nič več uraden.

»Ruerijev brat!« je vzkliknila kraljica, imenujoč mojega brata z njegovim tahitskim imenom. »Morate me še obiskati...« In pristavila je angleško: »Welcome!« (Dobrodošel!), kar je bila nenavadna milost, ker tahitska kraljica ne govori nikoli drugega jezika ko maorskega.

»Welcome!« je rekla nato tudi kraljica z otoka Bora-Bora ter mi prožila roko in smeje se pokazala svoje velike kanibalske zobe.

In odšel sem, očaran po tem nenavadnem dvoru.

VIII.

Že od rane mladosti ni Rarahu nikoli zapuščala kolibe svoje krušne matere, ki je stanovala v apirskem kraju poleg potoka Fatana.

Njen poklic je bil zelo preprost: sanjarije, kopanje, posebno kopanje; — petje in sprehajanje po gozdu z neločljivo prijateljico Tiahui. Rarahu in Tiahui sta bili dve brezbržni in veseli duši, živeči skoraj neprenehoma v vodi, v njunem potoku, kjer sta skakali in se zabavali ko dve krilati ribi.

(Nadaljevanje sledi.)

Grünfeld (Č) 6:3, 6:3; Legenstein (Č): Fabijan (M) 2:6, 6:4, 12:10; Voglar (M): Sočič (Č) 6:1, 6:1; Horvat (Č): Poš (M) 6:0, 6:1; Eppinger (Č): Mandil (M) 6:1, 3:6, 6:3. **Dame posamezno:** ga. Ravnik (M): Lazlo (Č) 6:3, 6:3; gđc. Hribar (M): Beck (Č) 6:1, 6:2; Babič (M): Neuman (Č) 6:3, 6:4. **Gospodje v dvoje:** Gasparin-Fabijan (M): Grünfeld-Legenstein (Č) 6:3, 9:7; Horvat-Eppinger (Č): Mešiček-Voglar (M) 3:6, 6:4, 8:6; Sočič-Grünfeld (Č): Babič-Mastek (M) 6:8, 6:4, 6:2. **Mešani pari:** Ravnik-Gasparin (M): Laszlo-Grünfeld (Č) 6:4, 6:4; Hribar-Voglar (M): Beck-Horvat (Č) 6:1, 4:6, 6:2; Babič-Mešiček (M): Neuman-Legenstein (Č) 8:6, 6:3.

SK Ptuj: SK Železničar 6:1.

Tudi SK Železničar je včeraj odigral teniški dvomatch, in sicer proti SK Ptuj, ki se je končal z zmago gostov v razmerju 6:1. Posamezni rezultati so bili naslednji: Bergant (Z): Honvery (P) 4:6, 7:5, 9:7; Sakotnik (P): Pušenjak (Z) 4:6, 6:4, 8:6; Wessely (P): Grünfeld (Z) 6:4, 6:1; Nerat (P): Beneš (Z) 3:6, 7:5, 6:3; Sakotnik-Honvery (P): Bergant-Mazi (Z) 7:5, 8:6; Wessely-Honvery (P): Grünfeld-Pušenjak (Z) 6:4, 4:6, 5:5 (radi teme prekinjeno); gđc. Fichtenau-Honvery (P): gđc. Legat-Bergant (Z) 7:5, 6:3; ga. Sakotnik (P): gđc. Legat (Z) 6:4, 6:0.

Mariborčani na državnem lahkoatletskem tekmovanju.

V Zagrebu je bilo včeraj zaključeno tekmovanje za lahkoatletsko prvenstvo

Jugoslavije. Na tekmovanju so sodelovali tudi Mariborčani, in sicer Podpečan in Vertnik od SK Železničarja, Grmovšek od Maratona ter Monderer, Mühlisen in Jeglič od Rapida. Od navedenih atletov je edino Podpečan častno zastopal naše mesto, plasiral se je v teku na 10.000 m na drugem mestu v krasnem času 35:20. Sigurno je, da bo Podpečan tudi startal na balkanski olimpiadi v Atenah. Vertnik je dosegel v teku na 1500 m četrto mesto, Grmovšek se pa v teku na 10.000 m ni mogel plasirati. Atleti Rapida so že v predtekkih izpadli.

Skavtizem

Skupščini skavtov in planink. Včeraj sta oba mariborska stega imela svoj redni letni občni zbor: skavti ob 10. uri v realni gimnaziji in planinke istočasno v klasični gimnaziji. Obe skupščini sta potekli mirno in stvarno, bili sta pravi odsev resnega dela med letom in na taborih; teh so priredili skavti enega pri žalcu, planinke pa enega v Bohinju in enega na otoku Rabu. Vsi tabori so potekali zelo dobro; zlasti fantje so se vrnili manj suhi v Maribor. V novo stegovo upravo skavtov so bili izvoljeni: starešina dr. Fr. Marinič, namestnik starešine prof. Ivan Kos, stegovodja Stane Lovše itd., planinke pa so si izbrale: za starešino prof. Silvo Antičev, za njeno namestnico uč. Jos. Mlinaričev, a

za stegovodkinjo Danico Podgorečev. Našim vrlim skavtom in planinkam, ki so v Zagrebu nad vse častno zastopali slovanski skavtizem, želimo v novem poslovnem letu čim več uspeha!

Sestanek zasebnih nameščencev

ki ga je pretekli teden sklicala »Zveza zasebnih nameščencev Jugoslavije« v Mariboru, je kar najlepši uspel. Udeležili so se zborovanja trgovski pomočniki in drugi zasebni nameščenci, pa tudi nameščenske so bile prav častno zastopane. Zborovanje je otvoril predsednik mariborske podružnice, g. Josip Petejan s primernim nagovorom o položaju nameščencev v današnji gospodarski krizi. Nato je predaval odvetnik g. dr. Avg. Reisman o pojmu »Trgovskega in višjega nameščenca« v novem obrtnem zakonu. V poljudni obliki je predavatelj razložil zadevno judikaturu naših, avstrijskih in čeških sodišč ter na tej podlagi dokazal, da so trgovski pomočniki višji zasebni nameščenci, pisarniški nameščenci in sploh vsi, ki opravljajo pisarniške posle, po novem obrtnem zakonu enako zaščiteni in se radi tega ne more zahtevati od trgovskih pomočnikov »poslovnih knjižic«, kot je to razglasilo Združenje trgovcev v Mariboru. Te knjižice so namenjene obrtnim pomočnikom in pomožnim delavcem. Posebno pa se ne more zahtevati od trgovinskih pomočnikov poslovnih knjižic dotlej, do-

kler ne odredita ministra za trgovino in industrijo ter za socialno politiko v smislu § 307 o. z., katere službe so važnejše pri trgovskih pomočnikih. Celournim izvajanjem so zborovalci sedili z največjo pazljivostjo ter jih na koncu nagradili z živahnim ploskanjem, kakor tudi sledeče predavanje predsednika Zveze zasebnih nameščencev, g. P f e r j a iz Zagreba, ki je razpravljalo o vzrokih gospodarske krize in delovnem času. Med navzočimi gotovo ni bilo niti enega, ki ga ne bi naddveurno, vseskozi stvarno razpravljanje o perečih socialnih vprašanjih trgovskih in drugih zasebnih nameščencev popo'noma zadovoljilo. Kakor slišimo, bo Zveza zasebnih nameščencev še to jesen priredila zopet podoben aktualen predavateljski večer.

V smrt zaradi trajne ondulacije.

V Leobnu se je te dni zgodila v nekem česalnem salonu strašna nesreča. Sobarica nekega leobenskega hotela je hotela imeti trajno lasno ondulacijo. Ko ji je frizerka namestila na glavo potreben aparat in ga spojila z električnim tokom, je nenadoma nastala močna detonacija in silen plamen je objel obe ženski. Z največjim naporom se je posrečilo odstraniti gorečo »čeado« s sobaričine glave, vendar je bilo že prepozno. Tako sobarica, kakor tudi frizerka sta zadobili strašne opekline in sta bili prepeljani v bolnišnico, kjer je sobarica že naslednjega dne v groznih mukah umrla.

Solske torbe in nahrbtniki v veliki izbiri pri Ivanu Kravosu, Maribor, Aleksandrova c. 13. 2736

Izposojamo gramofone in plošče po Din 1.—, »Slager«, Slovenska 18. 2501

Stanovanje, sobo in kuhinjo ali dve sobi in kuhinjo z vsemi pritliklinami oddam s 1. oktobrom mirni stranki, voda in razsvetljava v stanovanju, in veliko svetlo sobo s štedilnikom in pritliklinami oddam manjši družini s 1. oktobrom. Vprašati Vinko Lašič, Tržaška c. 98-a. 3092

Solopetlje poučuje Skvarča, Maistrova ulica 19. 3087

Lepo dvosobno stanovanje, prahu prosto oddam mirni stranki s 15. oktobrom. Zagata 5 pri igrišču Rapid. 3046

Stanovanje, trgovski lokal in prostore za skladišče oddam. Naslov v upravi »Večernika« 2928

Morske ribe, dnevno sveže na različne načine pripravljene po zelo nizki ceni se dobijo pri Povodniku, Rotovski trg 8. 2954

Trgovski lokal s sobo in kuhinjo oddam. Zerkovska c. 24. 3063

Sprejem učenca ali učenko s 4 razredi meščanske ali slične šole. Vice, Gosposka ulica 5. 3048

Učenca iz dobre hiše sprejem v učenje v trgovino. Novak Albin, Maribor. Glavni trg 18. 3090

Toledo voziljo sprejme Čep, Mlinska ulica 31. 3089

Prodajam kompletno spalnico iz tega lesa, politirano, za Din 4.000. Mizarstvo Linhartova ulica 4. 3088

»Tempo« čevlji na obroke. Slovenska 18. 2500

Čisto mirno sobo oddam s 1. oktobrom boljsemu solidnemu gospodu. Ob železnici št. 6/II. desno. 3094

Hiša na prodaj. Ob gozdu 5, Pobrežje pri Mariboru. 3093

Gospodično sprejem na stanovanje. Taborska ulica 2. 3095

Vse šolske knjige za vse šole in vse šolske potrebščine

kupiš najbolje in najceneje v knjižarni

Tiskovne zadruge, Maribor, Aleksandrova cesta 13

Državni uslužbeni dobilo popust! Dajemo tudi na odplačila!

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: RADIVOJ REHAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d.d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru